

Sygn. akt VIII GC 1440/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2016 r.

Sąd Rejonowy w Bydgoszczy VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Sylwia Roszak

Protokolant stażysta Paulina Piotrowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 lutego 2016 r. w B.

sprawy z powództwa D. P.

przeciwko J. O.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 24 635,73 zł (dwadzieścia cztery tysiące sześćset trzydzieści pięć złotych siedemdziesiąt trzy grosze) z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 11 grudnia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz w wysokości ustawowej za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3649 zł (trzy tysiące sześćset czterdzieści dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Sylwia Roszak

UZASADNIENIE

Powód D. P. wniósł w dniu 13 maja 2015 r. pozew, w którym żądał zasądzenia od pozwanego J. O. (...) kwoty 24.635,73 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 11 grudnia 2012 r. (po sprecyzowaniu daty odsetek – k. 24 akt) do dnia zapłaty oraz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że pozwany w dniu 25 października 2012 r. zakupił od powoda koparkę (...) (rok produkcji (...), nr ser. (...)), za kwotę 108.240 zł. W związku z zawartą umową powód dokonał dwóch kompensat:

1. z dnia 05.11.2012 r. w wysokości 532,32 (faktura VAT (...) z dnia 05/11/2012);
2. z dnia 27.10.2012 r. na wartość 23.080,95 zł (faktura VAT (...) z dnia 23.10.2014)

Pozwany natomiast dokonał następujących wpłat:

1. 20.000,00 zł w dniu 26.06.2014 r.;
2. 20.000,00 zł w dniu 11.07.2014 r.
3. 20.000,00 zł w dniu 28.08.2014 r.

Według powoda po dokonaniu kompensat i wpłat do zapłaty pozostała należność w wysokości 24.635,73 zł.

Nakazem zapłaty wydanym w sprawie o sygnaturze (...) Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty z dnia 13 lipca 2015 r. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Pozwany w uzasadnieniu wskazał, że jest kwestią bezsporną, że nabył od powoda przedmiotowa koparkę, jednakże, jego zdaniem nabyty towar posiadał wady ukryte, które spowodowały, m.in. zatarcie silnika koparki już po trzech dniach. Pozwany wskazał również, że w ramach rozliczenia kwoty objętej pozwem wynajął powodowi na dwa tygodnie koparkę (...) oraz użyczył koparkę (...), którą rozebrał, na części w celu weryfikacji zepsutych części do swojej innej koparki. Stąd też nieprawdziwe są jego zdaniem twierdzenia powoda, że do zapłaty pozostała kwota 24.635,73 zł. Kwota ta została rozliczona przez strony w ramach wzajemnych stosunków gospodarczych. Pozwany podniósł również zarzut przedawnienia roszczeń z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie prowadzonej działalności powoda.

Powód odnosząc się do zarzutów zawartych w sprzeciwie podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko. Podkreślił, że w treści kompensaty z dnia 27 października 2014 r. pozwany uznał roszczenie powoda, co do kwoty dochodzonej pozwem. Powód zaprzeczył również, że sprzedana przez niego koparka posiadała wady ukryte. Pozwany, bowiem nie zgłaszał powodowi ujawnienia jakiegokolwiek wady fizycznej koparki, a już w szczególności nie zgłaszał powodowi ujawnienia się poważnej awarii jak zatarcie silnika po trzech dniach.

Powód wskazał, że ewentualne uprawnienia pozwanego z tytułu rękojmi już wygasły. Zarzucił pozwanemu, że nie sformułował on żadnych konkretnych żądań związanych z rzekomym istnieniem wad. Zaprzeczył również, że wynajął od powoda koparkę (...). Podkreślił jedynie, że pozwany nieodpłatnie użyczył powodowi koparkę w zamian za to, że powód wielokrotnie pomagał pozwanemu przy dokonywaniu napraw różnych maszyn.

Sąd ustalił co następuje:

Pozwany w dniu 25 października 2012 roku zakupił u powoda koparkę (...) za kwotę 108.240,00 zł ustalając termin zapłaty na dzień 10 grudnia 2012 roku.

okoliczność bezsporna, nadto dowód: faktura VAT nr (...) – k. 4 akt

W dniu 19 października 2012 r. nastąpiło protokolarne przekazanie koparki, której stan nie budził zastrzeżeń.

Dowód protokół przekazania towaru z dnia 19.10.2012 r. – k. 5 akt.

Powód w dniu 5 listopada 2012 r. dokonał kompensaty na kwotę 523,32 zł z należnością wynikającą ze sprzedaży koparki na kwotę 108240 zł.

Dowód: wzmianka na fakturze nr (...) – k. 4 oraz na fakturze nr (...) k- 6 akt.

Pismem z dnia 8 maja 2014 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 107.716,68 zł.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 8.05.2014 r. – k. 10, dowód nadania korespondencji k. 11 akt.

Na poczet należności z tytułu ceny za sprzedaż koparki pozwany dokonał następujących płatności w dniach: 26 czerwca 2014 r. kwoty 20.000 zł, 11 lipca 2014 r. kwoty 20.000 zł, 27 sierpnia 2014 r. kwoty 20.000 zł.

okoliczność bezsporna, nadto dowód: wzmianki dokonane na: fakturze nr (...) – k. 4. oraz wezwaniu do zapłaty z dnia 8.05.2014 r. – k. 10.

Powód w dniu 23 października 2014 r. dokonał kolejnej kompensaty na kwotę 23.080,95 zł. Pismem z dnia 27 października 2014 r. poinformował pozwanego o dokonaniu kompensaty. Pozwany uznał dokonaną kompensatę, w tym podpisał pismo z dnia 27 października 2014 roku dotyczące wzajemnych rozliczeń.

Dowód: wzmianka na fakturze nr (...) – k. 6 akt, pismo z dnia 27.11.2014 r. – k. 7 akt, zeznania powoda – k. 79v akt, częściowo zeznania pozwanego – k. 80.

Pismem z dnia 16 marca 2015 r. powód wystosował do pozwanego ostateczne wezwanie do zapłaty na kwotę 24.635,73 zł.

Dowód: wezwanie z dnia 13.03.2015 r. – k. 8, dowód nadania korespondencji – k. 9 akt.

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie został ustalony na podstawie powyżej wskazanego materiału dowodowego, na który składają się dowody z dokumentów prywatnych, których autentyczność i moc dowodowa nie budziła wątpliwości Sądu oraz na podstawie zeznań stron.

Sąd w całości uznał za wiarygodne zeznania powoda, albowiem korelują one z przedłożonymi dokumentami. Za niewiarygodne w części Sąd uznał zeznania pozwanego. Dotyczy to wzajemnych rozliczeń pomiędzy stronami, a w szczególności, iż podpisał porozumienie dotyczące wzajemnych rozliczeń, pomimo, iż nie było ono „takie jak powinno być”. Zdaniem sądu niewiarygodne są także zeznania pozwanego odnośnie terminu zgłaszania wad w koparce, albowiem nie znajduje to potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Przy tym zawnioskowani przez pozwanego świadkowie nie zostali nawet zgłoszeni na okoliczność daty zgłoszenia wad.

Na podstawie art. 217 §3 k.p.c. i art. 227 k.p.c. Sąd pominął wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań zawnioskowanych świadków. Okoliczności, na które mieli zeznawać nie miały wpływu na rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy. Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy była okoliczność, czy sprzedana koparka miała jakiegokolwiek wady, skoro pozwany nie zawnioskował żadnego ze świadków, ani nie przedstawił innego dowodu na okoliczność, iż w terminie zgłosił wady i roszczenie z tytułu istniejących rzekomych wad. Nie wykazałby zatem w pierwszej kolejności, iż zachował terminy zawite, ale przede wszystkim, nie złożył oświadczenia o potrąceniu z tytułu jak twierdził przysługującej mu wierzytelności za wady koparki. Zupełnie nieprzydatne byłyby zeznania świadków na okoliczność wykonania dodatkowych usług na rzecz powoda. Nawet bowiem gdyby takie usługi zostały wykonane, to pozwany nie zgłosił zarzutu potrącenia, nie złożył też oświadczenia o potrąceniu, a zatem nie miało to wpływu na wysokość dochodzonej należności.

Sąd dokonując całościowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego miał na uwadze treść art. 233 § 1 k.p.c., zgodnie z którym Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Strony niniejszego postępowania łączyła umowa sprzedaży. W myśl art. 535 k.c. zgodnie, z którą sprzedawca zobowiązał się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązał się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Przedmiotem zawartej umowy była koparka kołowa (...), którą zgodnie z protokołem przekazania towaru wydano pozwanemu. Bezsporne pomiędzy stronami było, iż powód wydał sprzedaną rzecz – koparkę oraz, że strony ustaliły cenę na 108240 zł.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu najdalej idącego, a więc zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z art. 117 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba, że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia. Jednakże zrzeczenie się zarzutu przedawnienia przed upływem terminu jest nieważne.

W myśl art. 118 k.c. - jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata. Stosownie do art. 554 k.c. roszczenia z tytułu sprzedaży dokonanej w zakresie działalności przedsiębiorstwa

sprzedawcy, roszczenia rzemieślników z takiego tytułu oraz roszczenia prowadzących gospodarstwa rolne z tytułu sprzedaży płodów rolnych i leśnych przedawniają się z upływem lat dwóch.

Zgodnie z art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie. W myśl natomiast art. 123 § 1 pkt 1 i 2 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, a także przez uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było, iż termin zapłaty ceny za sprzedaż koparki został określony na dzień 10 grudnia 2012 roku. A więc od dnia 11 grudnia 2012 roszczenie było wymagalne i z upływem dnia 11 grudnia 2014 roku uległoby przedawnieniu. W ocenie Sądu pozwany jednakże uznał roszczenie, a więc nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia zgodnie z art. 123 § 1 pkt 2 k.c.

Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie nastąpiło uznanie roszczenia przez pozwanego, poprzez podpisanie kompensaty z dnia 27 października 2014 r. Uznanie roszczenia przez osobę, przeciwko której roszczenie przysługuje, określane jako uznanie długu, według zgodnego stanowiska orzecznictwa i doktryny obejmuje dwie postacie uznania: właściwe i niewłaściwe. Uznanie właściwe jest czynnością prawną, umową jednostronnie zobowiązującą, zawartą między dłużnikiem a wierzycielem, w której dłużnik potwierdza swe zobowiązanie, zasadniczo mając na celu jego ustalenie. Natomiast uznanie niewłaściwe nie jest czynnością prawną, lecz jedynie przyznaniem obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, więc deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że dłużnik nie zamierza się uchylić od jego wypłacenia. Istotne jest, zdaniem SN, by „zachowanie zobowiązanego mogło uzasadniać przekonanie osoby uprawnionej, iż zobowiązany jest świadom swojego obowiązku (...)” (wyrok z dnia 25 marca 2010 r., I CSK 457/09, LEX nr 653955, podobnie wyrok SN z dnia 16 lutego 2012 r., III CSK 208/11, LEX nr 1162688, w którym SN przeciwstawił uznanie w zrzeczeniu się korzystania z zarzutu przedawnienia). Niewłaściwe uznanie roszczenia nie jest czynnością abstrakcyjną. Tytułem zobowiązania dłużnika pozostaje wierzytelność, którą uznano. Osoba uznająca roszczenie, nie traci zatem możliwości wykazywania, że roszczenie to w rzeczywistości nie istnieje. Uznanie roszczenia definiuje się, jako każdy przypadek wyraźnego oświadczenia woli lub też innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące. Przejawem uznania niewłaściwego może być w szczególności zapłata części długu.

W przedmiotowej sprawie pozwany składając podpis pod dokumentem nazwanym (...) z dnia 27 października 2014 roku uznał, iż powodowi przysługuje wskazana tam kwota z tytułu pozostałej części ceny za sprzedaną koparkę. Podpisanie tego dokumentu (k.7 akt) przez pozwanego było przyznaniem przez niego obowiązku świadczenia wynikającego z innego źródła, więc deklaratywnym stwierdzeniem, że taki obowiązek istnieje i że nie zamierza się uchylić od jego wypłacenia. Pozwany, dokonując wcześniej częściowej zapłaty należności wynikającej z faktury VAT (...) potwierdził również istnienie wierzytelności powoda.

Mając powyższe na uwadze, należy stwierdzić, iż pozwany podpisując kompensatę w dniu 27 października 2014 roku dokonał uznania niewłaściwego, a tym samym nastąpiło przerwanie biegu przedawnienia, który biegł na nowo od dnia 28 października 2014 roku i w chwili złożenia pozwu tj. 14 maja 2015 roku nie upłynął.

Bezzasadny był także zarzut dotyczący wad ukrytych koparki.

Pozwany, składając powyższy zarzuty, dopiero w sprzeciwie od nakazu zapłaty, uchybił terminowi wskazanemu w ówczesnie obowiązującym art. 563. k.c. Zgodnie z art.563 § 2 k.c. w ówczesnym brzmieniu przy sprzedaży między osobami prowadzącymi działalność gospodarczą utrata uprawnień z tytułu rękojmi następuje, jeżeli kupujący nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o dostrzeżonej wadzie, a w wypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej wykryciu. Jak natomiast stanowił § 3 powołanego artykułu do zachowania terminów

zawiadomienia o wadach rzeczy sprzedanej wystarczy wysłanie przed upływem tych terminów listu poleconego. Jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego nic takiego nie miało miejsca.

Niezależnie od powyższego, należy wskazać również, że zgodnie z brzmieniem ówczesnie obowiązującego art. 568 § 1 k.c. uprawnienia z tytułu rękojmi za wady fizyczne wygasają po upływie roku, licząc od dnia, kiedy rzecz została kupującemu wydana. Biorąc zatem pod uwagę protokół wydania z dnia 19 października 2012 r. roszczenie to wygasło z dniem 19 października 2013 r. Pozwany w okresie roku od wydania rzeczy nie zgłosił żadnych wad, a przede wszystkim roszczeń w stosunku do powoda z tytułu rękojmi. Nie żądał obniżenia wynagrodzenia, ani też nie odstąpił od umowy. Jak już wskazano powyżej, zawnioskowani świadkowie nie mieli zeznawać na okoliczność zachowania przez pozwanego terminów do zgłoszenia wad, a jedynie o istniejących wadach.

Wobec wygaśnięcia uprawnień z tytułu rękojmi całkowicie bezzasadny był powyższy zarzut. Nie miał on także znaczenia z uwagi na to, że pozwany nie złożył stosownego oświadczenia o potrąceniu, ani też nie żądał obniżenia wynagrodzenia, w tym nie wykazał w jakiej kwocie takie obniżenie byłoby zasadne.

Nie miało także znaczenia to, czy pozwany wykonywał jakiegokolwiek prace na rzecz powoda, które miały podlegać wzajemnej kompensacie, skoro pozwany nie zgłosił zarzutu potrącenia, ani też nie złożył oświadczenia o potrąceniu przysługujących mu ewentualnie wierzytelności z tego tytułu.

Ponadto pozwany, wbrew obowiązkowi wynikającemu z art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. nie przedstawił żadnego dowodu na poparcie swoich twierdzeń, a w szczególności, iż strony doszły do porozumienia w zakresie obniżenia wynagrodzenia, czy też uregulowania wszelkich wzajemnych roszczeń.

Mając powyższe na uwadze, wobec uznania podniesionych przez pozwanego zarzutów za bezprzedmiotowe, zasadne było zasądzenie pozostałej kwoty należności z tytułu ceny sprzedaży. Pozwany nie zaprzeczył bowiem, że zawarł umowę sprzedaży. Skoro bezspornie umowa została zawarta, a powód wykonał należące do niego obowiązki, to pozwany zobowiązany jest do zapłaty reszty ceny nabycia (po pomniejszeniu o dokonane wpłaty i kompensaty należności).

Sąd mając na uwadze powyżej wskazane okoliczności, na podstawie art. 535 k.c. orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. , przy uwzględnieniu zmienionego przepisu. Trzeba bowiem zaznaczyć, iż powód w uzasadnieniu pozwu jednoznacznie sformułował żądanie wskazując, iż domaga się odsetek za opóźnienie. Skoro od 1 stycznia 2016 roku ustawodawca wprowadził odrębną kategorię odsetek – obecnie zarówno istnieją odsetki ustawowe i jak i odsetki ustawowe za opóźnienie, a bez wątpienia powód żądał odsetek za opóźnienie, to należało je zasądzić zgodnie z żądaniem sformułowanym w pozwie.

O kosztach procesu są orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. i 99 k.p.c. W niniejszej sprawie koszty zasądzone na rzecz powoda wyniosły łącznie 3649,00zł. Na powyższą należność składają się: kwota 17,00 zł stanowiąca opłatę skarbową od pełnomocnictwa, kwota 1232 zł stanowiąca opłatę od pozwu, 2.400 zł stanowiąca wynagrodzenie pełnomocnika ustalone na podstawie § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

SSR Sylwia Roszak